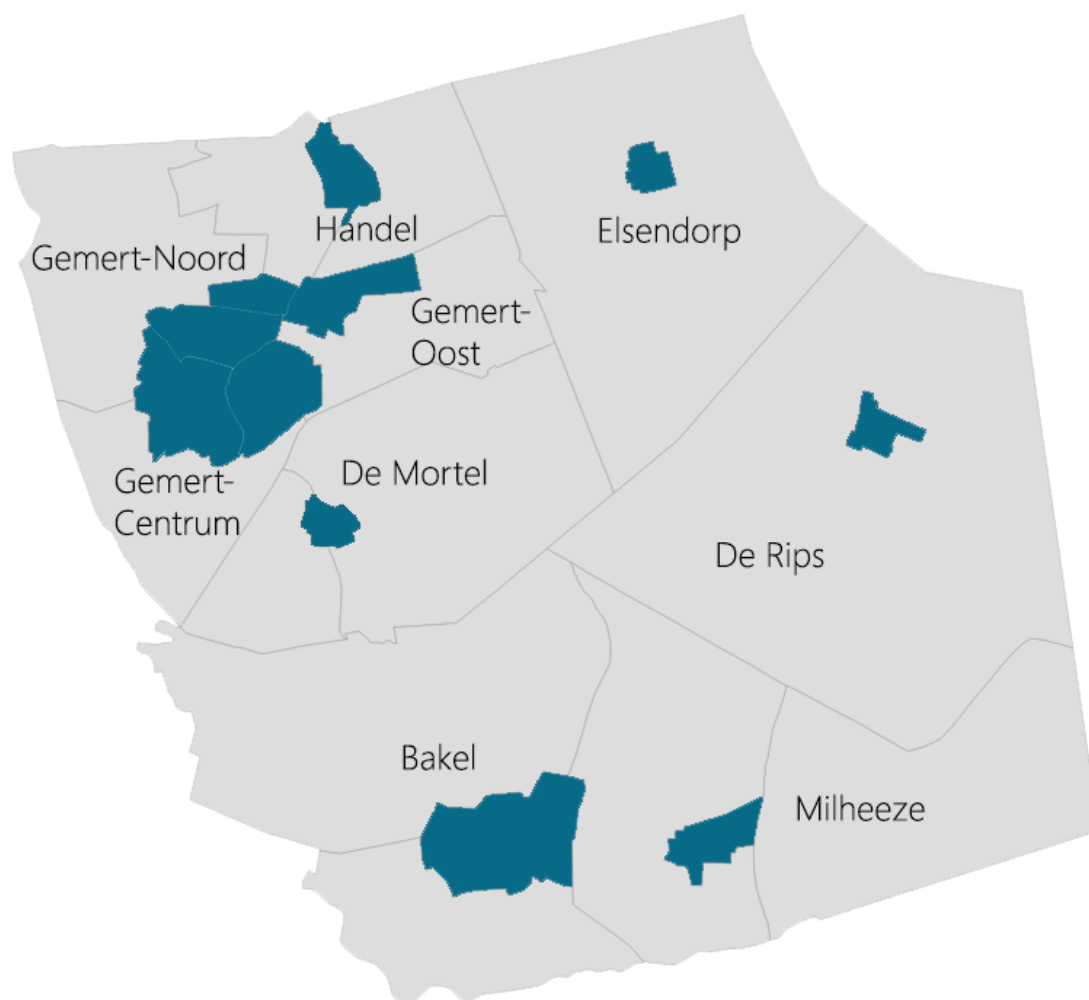

WIJKFOTO GEMERT-BAKEL

2016

Inhoudsopgave

1.	INLEIDING	2
1.1.	Aanleiding	2
1.2.	Leeswijzer	2
2.	GEMEENTE GEMERT-BAKEL IN VOGELVLUCHT	3
2.1.	Inleiding	3
2.2.	Bevolking en wonen	4
2.2.1.	Bevolking naar inwonergrootte in % van totaal Gemert-Bakel	4
2.2.2.	Leeftijdsverdeling van de bevolking per wijk/kern	4
2.2.3.	Huishoudenssamenstelling per wijk/kern	5
2.2.4.	Samenstelling woningvoorraad per wijk/kern op 1-1-2014	6
2.3.	Bevolking en zorg	7
3.	PROFIELEN PER WIJK	8
3.1.	Inleiding	8
3.2.	Milheeze	9
	BIJLAGE A: INDEXCIJFER PER KERN/WIJK	13
	BIJLAGE B: ABSOLUTE CIJFERS PER KERN/WIJK	14
	BIJLAGE C: PERCENTAGE CIJFERS PER KERN/WIJK	15

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

De gemeente Gemert-Bakel bestaat uit 7 kernen. Elke kern heeft zijn eigen specifieke kenmerken die de kernen een eigen karakter geven. Informatie over die kenmerken is voor bestuurders van groot belang voor de ontwikkeling van beleid. De eigenheid van iedere kern vraagt immers om een aanpak, die past bij de kern, maatwerk van beleid. Het ontwikkelen van wijkprofielen kan daarbij helpen om een helder beeld te krijgen. Gekozen is om het bestaande onderzoeksmateriaal van de gemeente te combineren met de gegevens van het CBS. Op basis van deze gegevens is een beperkt aantal variabelen gekozen welke in deze wijkfoto overzichtelijk weergegeven worden. Overzicht is cruciaal, omdat de wijkfoto dienstdoet als 'factsheet' tijdens gesprekken met bij de wijk/buurt betrokken personen. De cijfers geven een indicatie van de belangrijkste buurteigenschappen en geeft daarbij aanleiding om met elkaar in gesprek te gaan. Het gesprek met de burger/hulpverlener is het doel en de wijkfoto vormt hierbij het middel. Door continu gegevens te verzamelen en jaarlijks de wijkfoto te updaten, wordt het mogelijk om de ontwikkeling van de verschillende wijken te monitoren.

1.2 Leeswijzer

Voor een eerste indruk van de gemeente wordt in hoofdstuk 2 een beknopt overzicht van de gemeente Gemert-Bakel gegeven: Gemert-Bakel in vogelvlucht op basis van kerncijfers. Hoofdstuk 3 toont een aantal kerncijfers per wijk. Zodoende is Gemert-Bakel opgedeeld in 9 delen: de 5 kleinere kerkdorpen: De Mortel, De Rips, Elsendorp, Handel en Elsendorp. De kern Gemert wordt vanwege haar relatief grotere omvang in 3 delen gesplitst: Gemert-Centrum, Gemert-Noord en Gemert-Oost. Dit is tevens ook uitgangspunt voor het wijkbeleid van de gemeente. Gemert en Bakel kunnen met de 4 wijken ook tezamen bekeken worden, net als de 5 kerkdorpen.

De CBS-indeling heeft bij de cijfers van de wijk- en buurtindelingen Gemert-kern ingedeeld in 3 delen: centrum- noord en oost. De buitengebieden (en ook Doonheide) zijn daarbij als aparte eenheden in de cijfers opgenomen. Dit laatste is door het CBS ook /gedaan voor de buitengebieden van de andere kernen van Gemert-Bakel. Omdat ook in de buitengebieden mensen wonen, zijn ze in de cijfers van de wijkprofielen wel meegenomen. De cijfers hebben niet allemaal dezelfde peildata. Beschikbare bronnen leveren niet altijd up-to-date gegevens. Voor de beeldvorming hoeft dit geen wezenlijk probleem te zijn. Zo zal als voorbeeld de huishoudenssamenstelling in een wijk/kern in 1 of 2 jaar niet heel sterk wijzigen, tenzij er in een kern ineens grote veranderingen in de woningvoorraad zijn geweest.

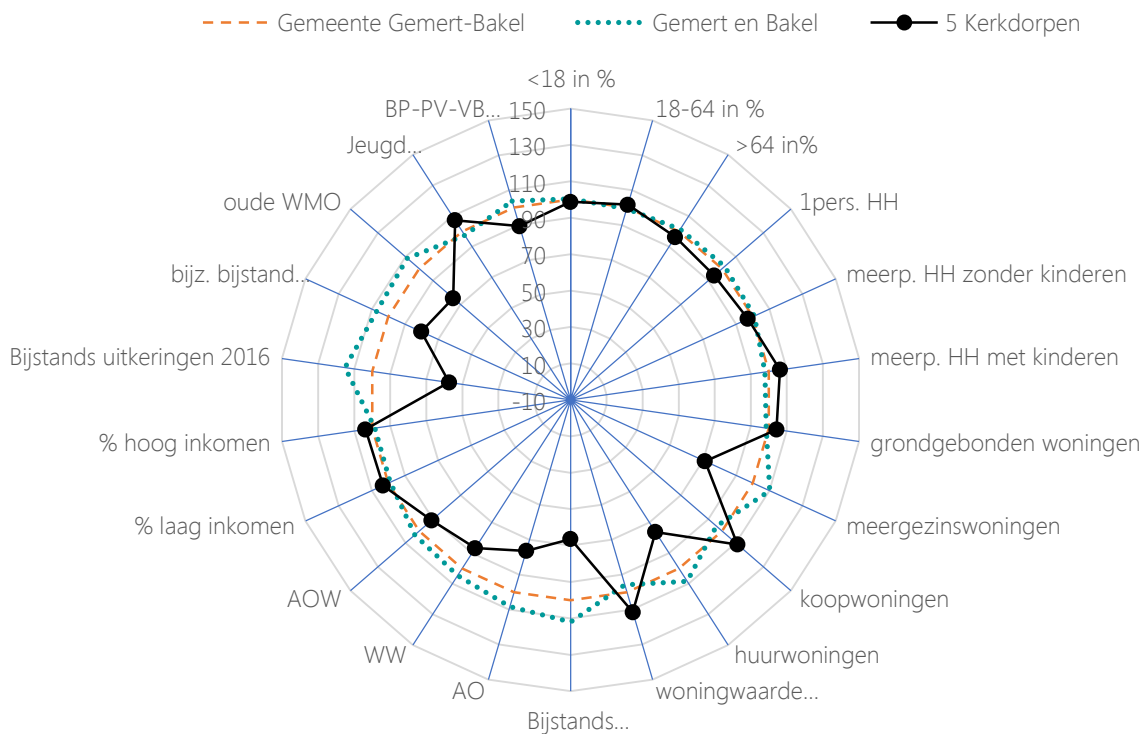
2. Gemeente Gemert-Bakel in vogelvlucht

2.1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een beknopt beeld geschetst van de gemeente Gemert-Bakel. Daarbij wordt de focus gelegd op de wijken/kernen. Hoe verhouden zij zich in het totaalbeeld van Gemert-Bakel tot elkaar? De indeling in 9 wijken/kernen heeft een sterke beperking tot gevolg. De meeste gegevens over Gemert-Bakel en de cijfers over de wijken/kernen beschouwen Gemert-kern als 1 geheel. Het uitgangspunt van dit rapport is het schetsen van een beeld van alle 9 wijken/kernen en daarom worden die cijfers gepresenteerd die deze indeling wel hebben.

Het voornaamste figuur dat u zult tegenkomen, is het spinnenwebachtige figuur (Radar Chart) zoals hieronder afgebeeld. Hierin worden 22 verschillende variabelen tegen elkaar afgezet. Het gemiddelde van de gehele gemeente Gemert-Bakel (oranje lijn) vormt daarbij de 100%-lijn, ook indexlijn genoemd. Door naar een andere lijn te kijken, kan afgelezen worden hoe bijvoorbeeld de 5 Kerkdorpen samen (de zwarte lijn) gemiddeld scoort ten opzichte van de lijn van geheel gemeente Gemert-Bakel.

Radar Chart gemeente Gemert-Bakel

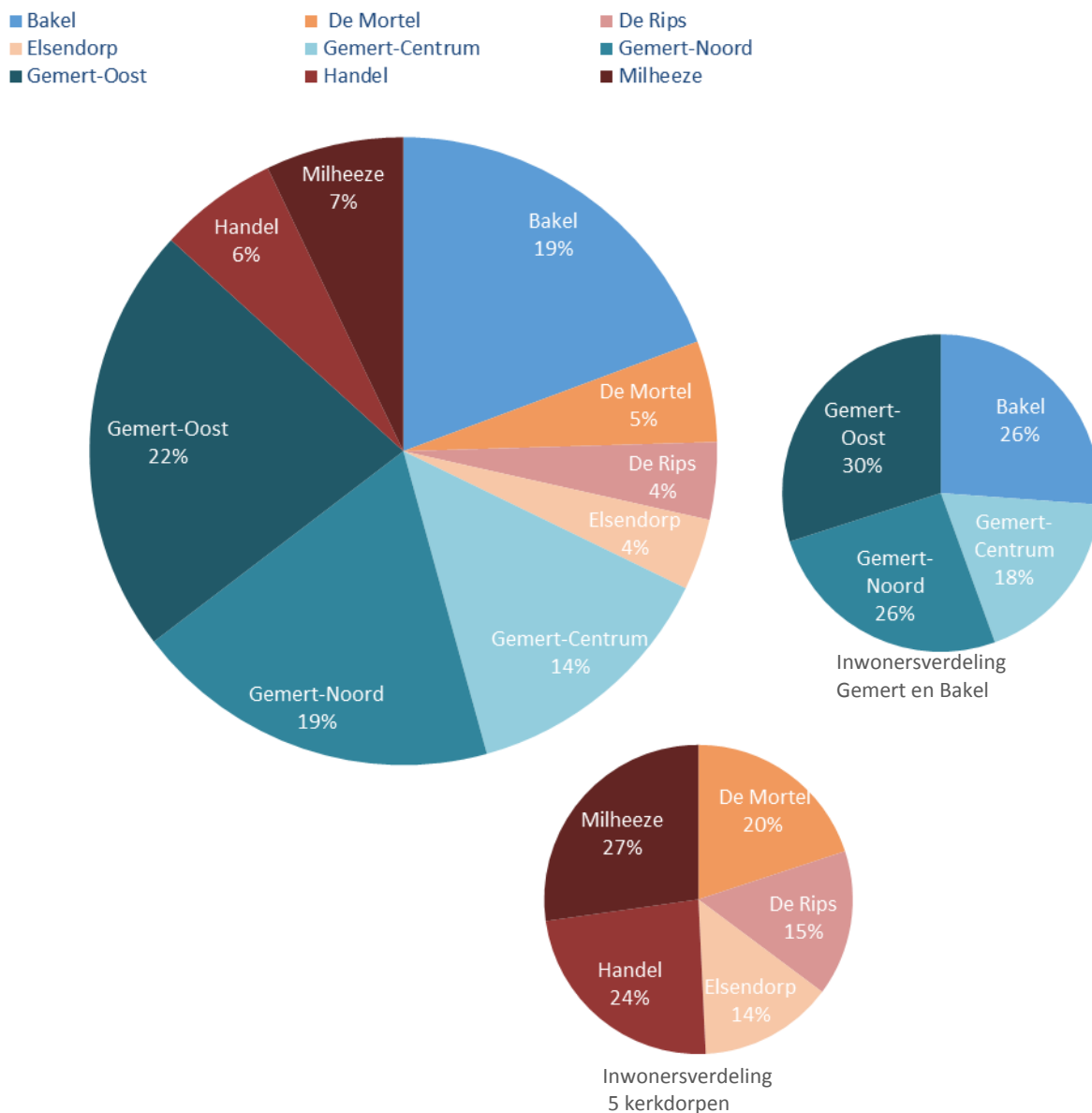
In de komende paragrafen wordt telkens een wijk of kern centraal gesteld, en is in de bijhorende figuur te herkennen aan de zwarte lijn met zwarte bolletjes. Het gemiddelde van de gehele gemeente Gemert-Bakel krijgt daarbij de kleur oranje. Elke wijk of kern is onderdeel van de subgroep 'Gemert en Bakel', of van de subgroep '5 Kerkdorpen'. De subgroep is te herkennen aan de groenblauwe stippellijn.

2.2. Bevolking en wonen

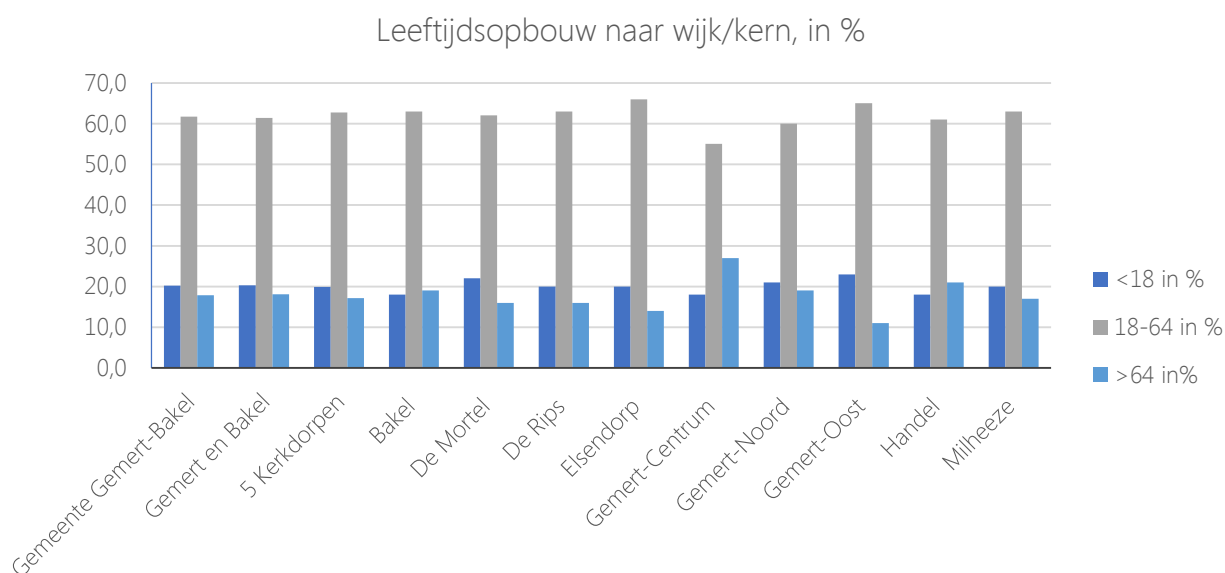
2.2.1. Bevolking naar inwonergrootte in % van totaal Gemert-Bakel.

Eind mei 2016 wonen er in Gemert-Bakel bijna 30.000 personen. Ruim de helft daarvan woont in de kern Gemert, bijna 20% in Bakel en de overigen wonen verdeeld over de andere, kleinere, kernen. Gemert-Oost, Gemert-Noord en Bakel zijn daarbij qua inwonertal de grootste gebieden en De Rips heeft de minste inwoners.

Inwonersverdeling in Gemert-Bakel

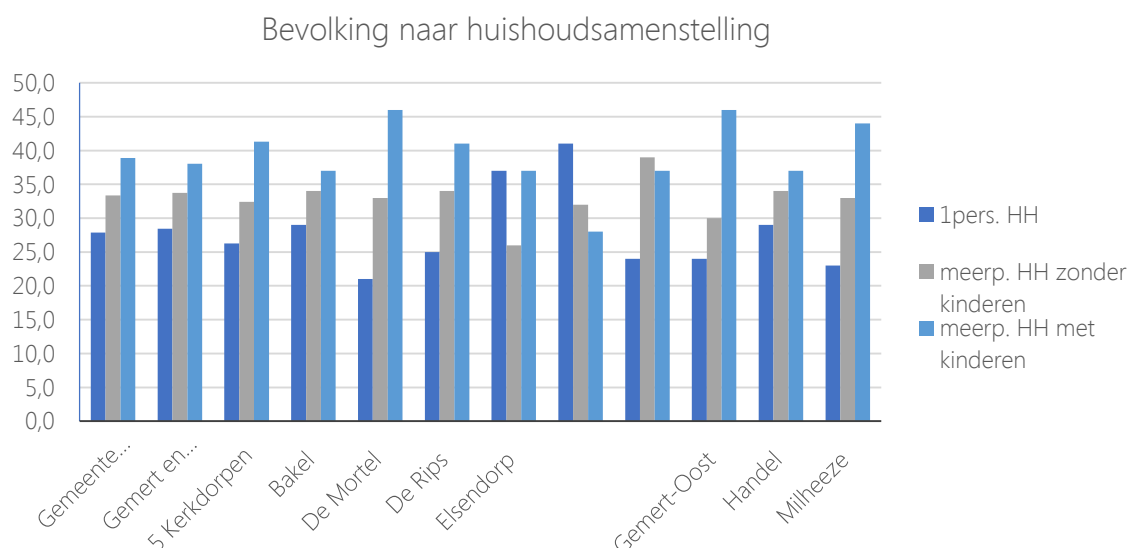

2.2.2. Leeftijdsverdeling van de bevolking per wijk/kern

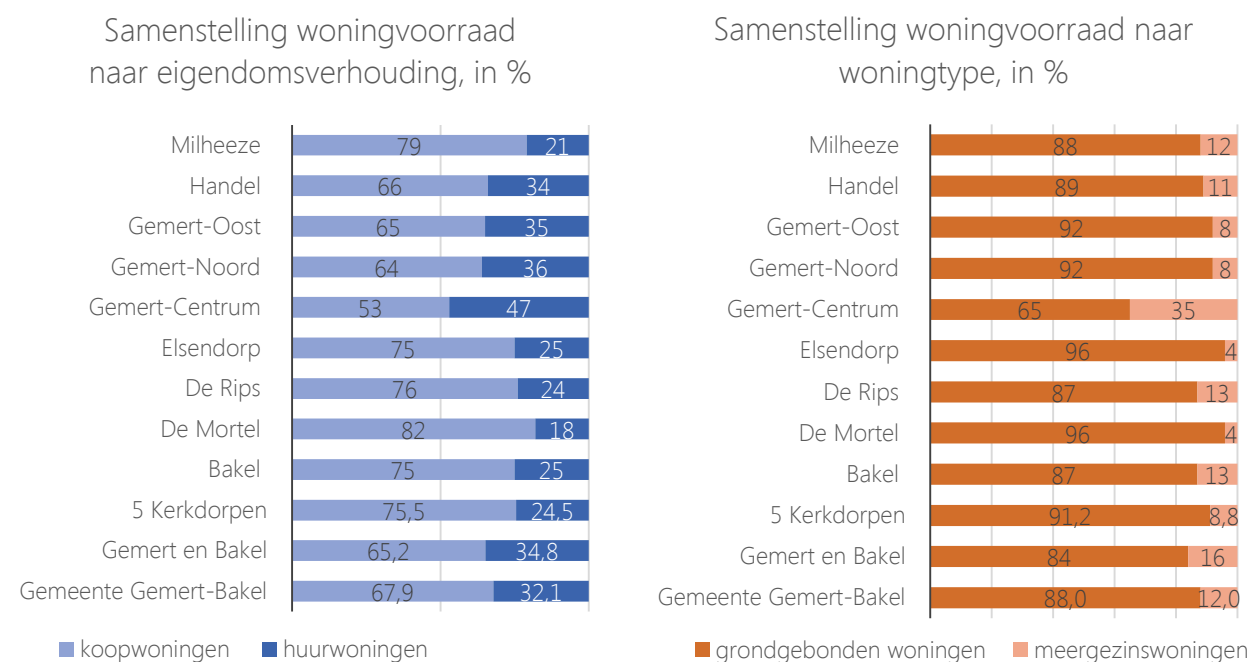
Een op de vijf inwoners van Gemert-Bakel is jonger dan 18 jaar en ook bijna een op de vijf is een 65-plusser. Te zien is dat in Gemert-Oost en De Mortel het aandeel van de jonge inwoners wat groter is en in Gemert-Centrum en Bakel kleiner. Gemert-Centrum is de wijk met de meeste ouderen onder haar inwoners, maar ook Handel heeft verhoudingsgewijs meer ouderen. Gemert-Oost is de wijk met gemiddeld de jongste bevolking en Gemert-Centrum heeft gemiddeld de oudste bevolking.

2.2.3. Huishoudensamenstelling per wijk/kern

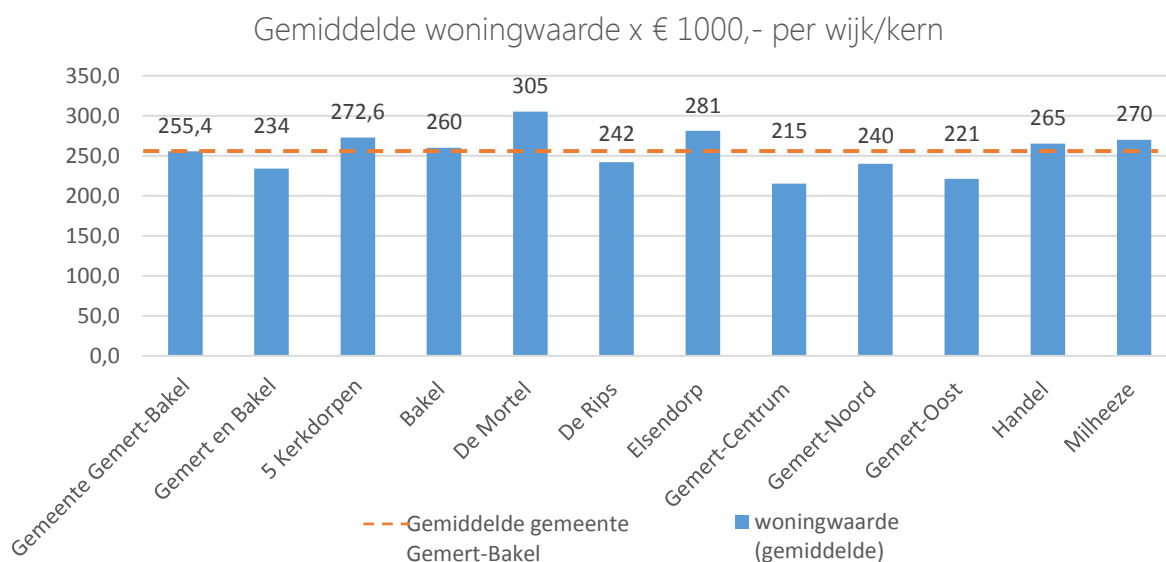
De bijna 30.000 inwoners van Gemert-Bakel vormen bijna 12.500 huishoudens. In ruim 1 op de 4 huishoudens woont 1 persoon, 1 op de 3 is een meerpersoonshuishoudens zonder kinderen en het grootste deel, 38%, bestaat uit gezinnen met kinderen. Het grotere aandeel jongere inwoners in Gemert-Oost en De Mortel komt tot uiting in de huishoudensamenstelling; deze wijken hebben het grootste aandeel gezinnen met kinderen. En het grotere aandeel 65-plussers in Gemert-Centrum uit zich hier in het grotere aandeel 1-persoonshuishoudens en het veel kleinere aandeel gezinnen met kinderen.

2.2.4. Samenstelling woningvoorraad per wijk/kern op 1-1-2014

Ruim 2 van de 3 woningen in Gemert-Bakel zijn koopwoningen en bijna 1 op de 3 is een huurwoning. Gemert-Centrum heeft het grootste aandeel huurwoningen; daar is de verhouding huur/koop bijna 1 op 1. Ook de andere twee wijken in Gemert-kern hebben een relatief wat groter aandeel huurwoningen in de voorraad. Op Handel na bestaat de woningvoorraad van de kleinere kernen uit relatief minder huur- en meer koopwoningen. In De Mortel en Milheeze is het aandeel koopwoningen het grootst.

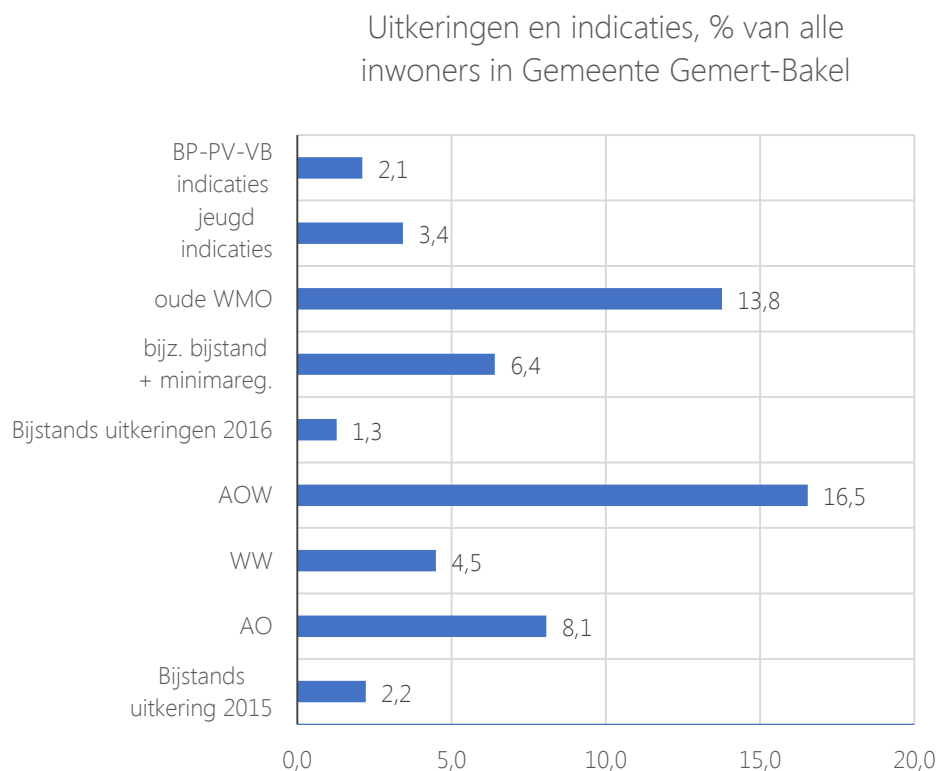
Het overgrote deel van de woningen in Gemert-Bakel is een – wat men in de volkshuisvestingswereld noemt – een eengezinswoning, hier aangeduid als grondgebonden woning; 13% van de voorraad is een meergezinswoning, een woning die deel uitmaakt van een complex woningen met meer woningen boven elkaar. Veruit de meeste meergezinswoningen staan in Gemert-centrum, zowel in absolute zin als relatief; de voorraad in deze wijk bestaat voor ruim een derde deel uit dit type woningen. De Mortel en Elsendorp hebben het kleinste aandeel meergezinswoning; in beide kernen is 96% van de voorraad een grondgebonden woning.

Dat er een relatie ligt tussen de gemiddelde woningwaarde en de soort woning (huur versus koop, en grondgebonden- versus meergezinswoning) zal geen verbazing wekken. Meergezinswoningen zijn over het algemeen klein en huurwoning vallen regulier niet in de dure prijsklassen. De grafiek hierboven laat zien, dat Gemert-centrum met een groter aandeel huur- en meergezinswoningen de laagste gemiddelde woningwaarde heeft. Aan de andere kant hebben De Mortel en Milheeze met het laagste aandeel huurwoningen de hoogste gemiddelde woningwaarde. Ook in Elsendorp met een hoog aandeel grondgebonden woningen ligt de gemiddelde woningwaarde boven het gemiddelde van Gemert-Bakel.

2.3. Bevolking en zorg

De gemeente heeft in het kader van de WMO-wet de verplichting om zorgvoorzieningen te treffen voor inwoners die dit nodig hebben. Ook heeft ze diverse taken op het terrein van inkomensondersteuning die voortvloeiende uit andere sociale wetten.

In 2015 ontving 16% van de inwoners van de gemeente een AOW-uitkering. Van de inwoners die ervoor in aanmerking kunnen komen (de 21-64-jarigen) ontving 8% een AO-uitkering, 4% een WW-uitkering en 2% een bijstandsuitkering.

In het 3^e kwartaal van 2016 bedroeg het aantal bijstandsuitkeringen 1,3%. Het aantal BP-PV-VB- indicaties bedroeg toen 2%, de jeugdindicaties 3%, WMO-indicaties 13,8% en de bijzondere bijstandsindicaties/minimaregelingen bedroeg toen 6,4%.

In de tabellen in het volgende hoofdstuk worden de verschillen per wijk/kern vertoond. Die verschillen hangen o.a. samen met de bevolkingsstructuur per wijk. Zo heeft een groter of kleiner aandeel ouderen invloed op het aantal genomen WMO-voorzieningen en indicatiebesluiten BG-PV-VB. Des te ouder de persoon, des te meer kans men immers heeft op fysieke beperkingen.

3. Profielen per wijk

3.1. Inleiding

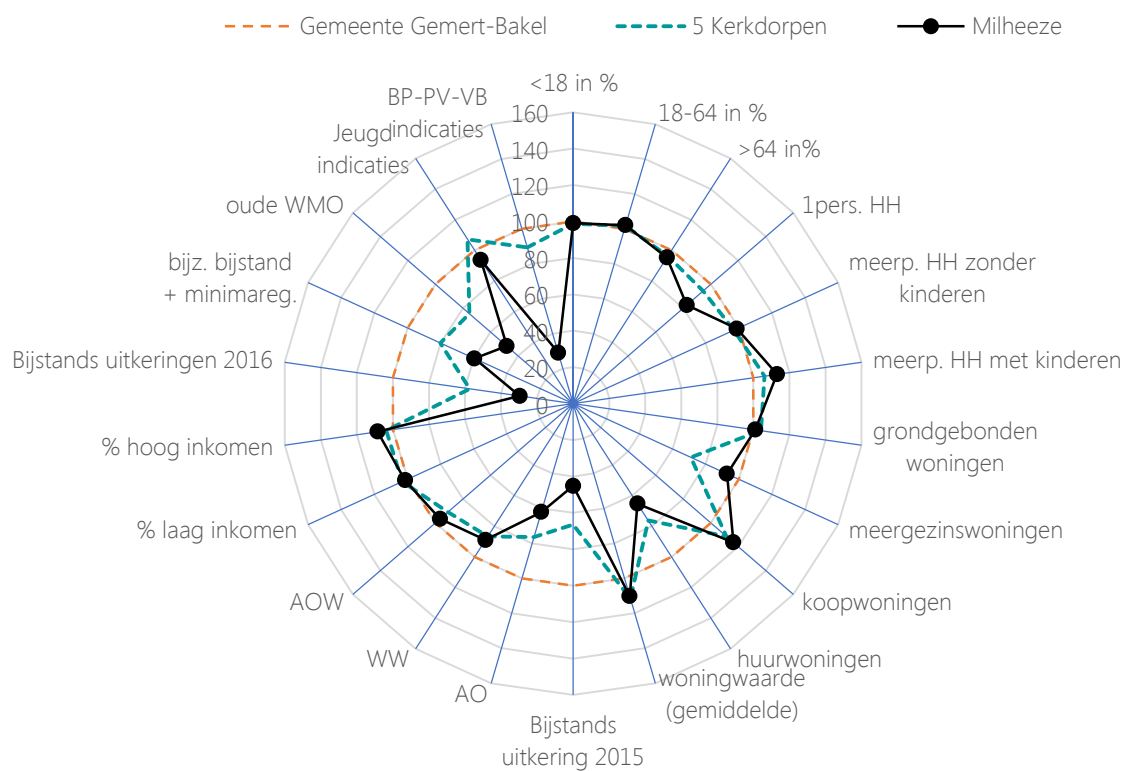
Dit hoofdstuk geeft per wijk/kern (hierna enkel wijk genoemd) een overzicht van enkele thema's die de aanzet zijn om te komen tot een totaalprofiel per wijk. Het beperkt zich tot het geven van kwantitatieve gegevens over de thema's:

- Demografie
- Woningen
- Inkomen
- Zorg en Ondersteuning

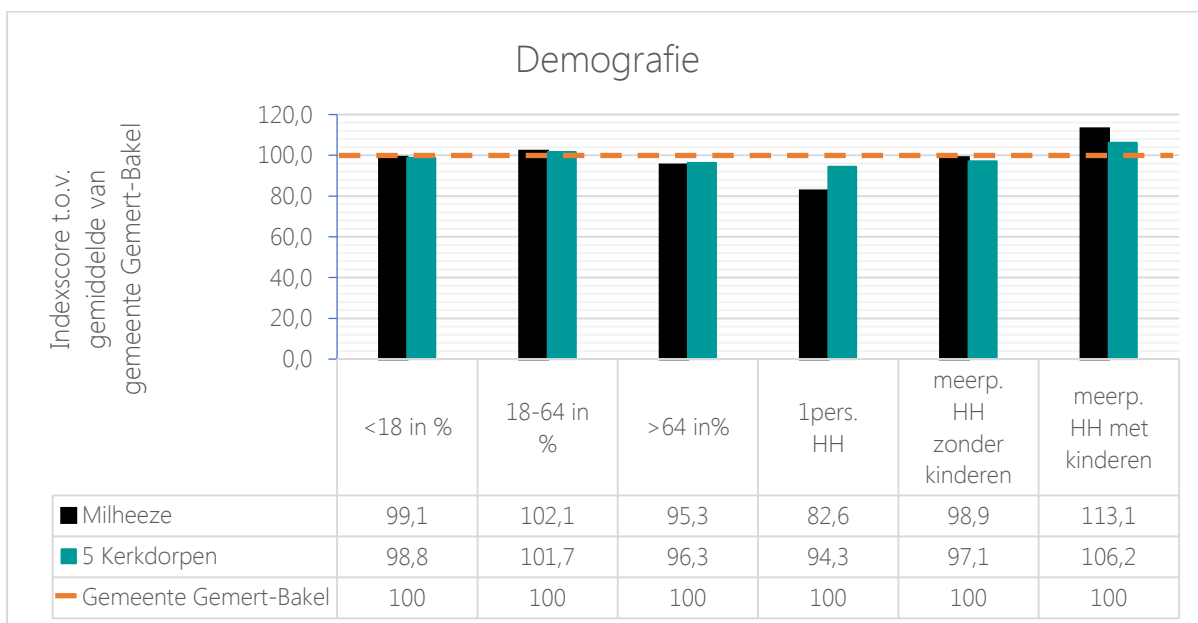
Door een impressie te krijgen van deze variabelen en door ze in een compleet overzicht te zien, kan een beter beeld van de verschillende wijken en hun eigen profiel tot stand komen. Zo geeft het aantal aanvragen in de grafiek "Zorg- en Ondersteuning" een indicatie van de zorgbehoefte van de betreffende wijk. Hier geldt doorgaans: meer ouderen vragen potentieel meer zorgvoorzieningen en meer jeugd kan het aantal jeugdvoorzieningen beïnvloeden.

Het zorgprofiel laat zien hoeveel inwoners er per wijk een AOW, AO- en WW-uitkering hebben, voor hoeveel jongeren indicatiebesluiten jeugd zijn getroffen, hoeveel mensen er een betaling Bijzondere Bijstand/ Minimaregeling krijgen en hoeveel actieve indicatiebesluiten BG (begeleiding groep), PV (persoonlijke verzorging) en VB (verblijf) er zijn getroffen. Vanwege de lage aantallen zijn de cijfers van de cliënten schulddienstverlening niet in het profiel meegenomen.

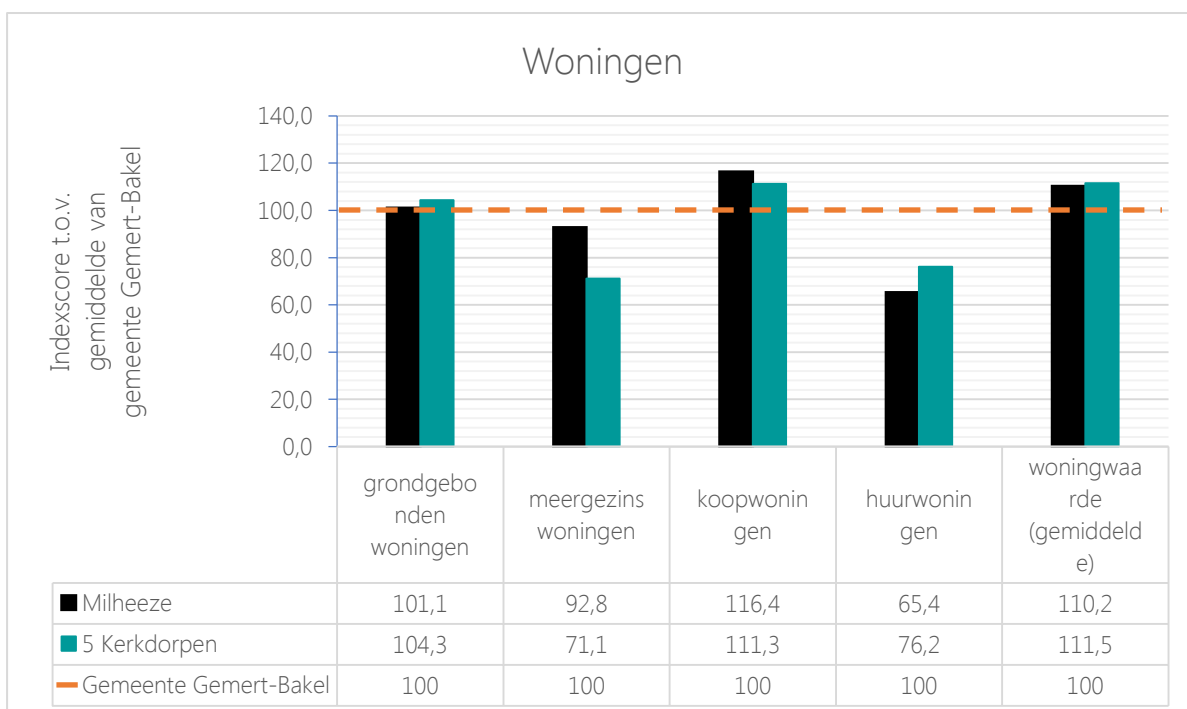
3.2 Milheeze

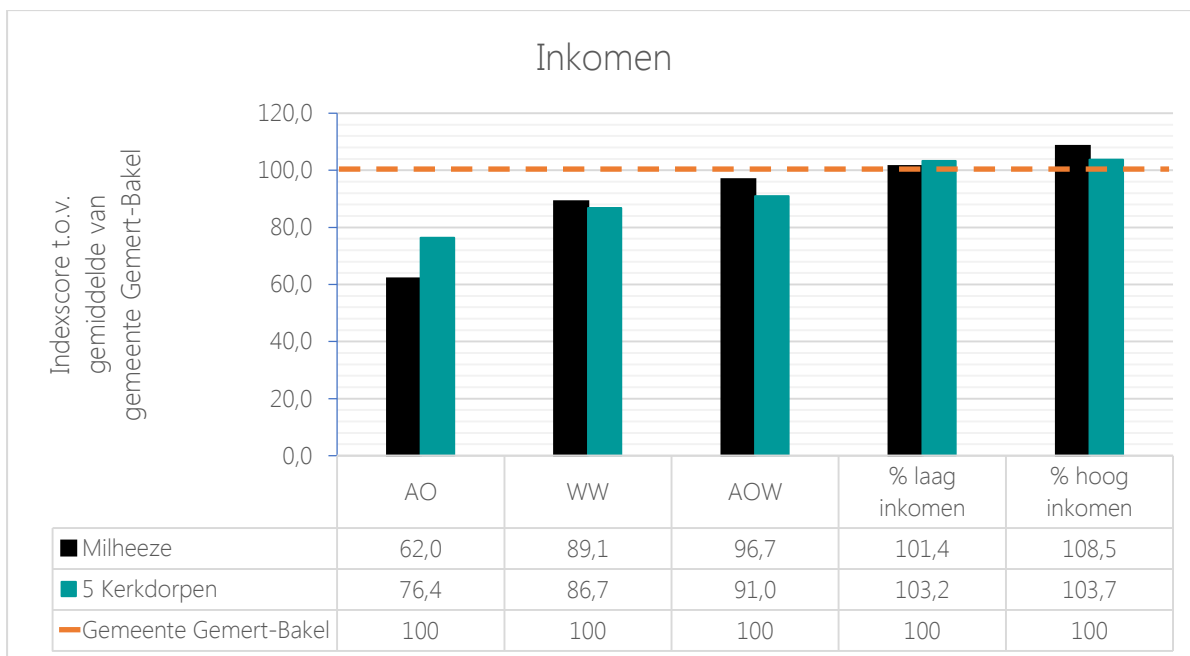
	Variabele	Gemeente Gemert-Bakel	5 Kerkdorpen	Milheeze
Demografie	Inwonersaantal	100	0,3	7,1
	<18 in %	100	0,3	99,1
	18-64 in %	100	26,1	102,1
	>64 in%	100	98,8	95,3
	1pers. HH	100	101,7	82,6
	Meerp. HH zonder kinderen	100	96,3	98,9
	Meerp. HH met kinderen	100	94,3	113,1
Woningen	Grondgebonden woningen	100	104,3	101,1
	Meergezinswoningen	100	71,1	92,8
	Koopwoningen	100	104,3	116,4
	Huurwoningen	100	28,6	65,4
	Woningwaarde (gemiddelde)	100	111,3	110,2
Inkomen en Uitkeringen	Bijstandsuitkering (2015)	100	76,2	45,2
	AO	100	111,5	62,0
	WW	100	66,4	89,1
	AOW	100	76,4	96,7
	% laag inkomen	100	86,7	101,4
	% hoog inkomen	100	103,7	108,5
	Bijstandsuitkeringen (2016)	100	103,2	29,6
Zorggebruik	Bijz. bijstand + minimareg.	100	76,2	59,6
	Oude WMO	100	57,4	48,2
	Jeugd indicaties	100	80,1	93,7
	BP-PV-VB indicaties	100	75,3	29,0

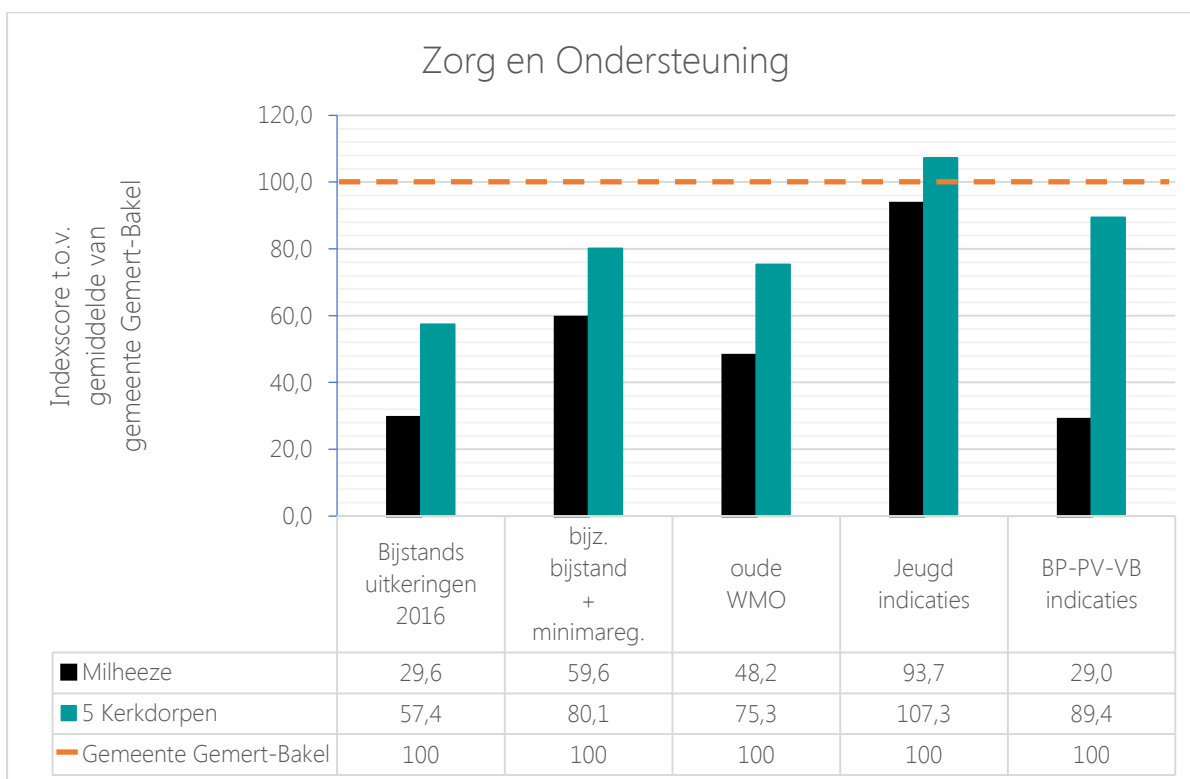
Eind mei 2016 telt Milheeze 2.124 inwoners en is qua inwonertal een van de kleinere gebieden binnen de gemeente. Van de inwoners is 20% jonger dan 18 jaar en 17% is een 65-plusser. Het aandeel jongere inwoners ligt daarmee net boven het gemeentelijk gemiddelde. Een op de 3 huishoudens is een meerpersoonshuishoudens zonder kinderen; bijna 1 op de 4 betreft een 1-persoonshuishouden en het grootste deel, 44% is een huishouden met kinderen. Milheeze heeft een relatief kleiner aandeel 1-persoonshuishoudens en daarentegen een wat groter aandeel gezinnen met kinderen (beide een verschil van 5% met gemeentelijk gemiddelde).

De woningvoorraad van Milheeze bestaat – net zoals het gemeentelijk gemiddelde – grotendeels uit grondgebonden woningen, 88%. 12% is een meergezinswoning. Milheeze heeft verhoudingsgewijs meer koopwoningen in haar woningvoorraad en heeft minder huurwoningen. De gemiddelde woningwaarde ligt boven het gemeentelijk gemiddelde.

Het aandeel van personen met een hoog inkomen ligt verhoudingsgewijs net boven het gemeentelijk gemiddelde; dat van de lage inkomens is gelijk. In verhouding tot hun leeftijdsgroepen zijn er in Milheeze minder personen met een AO-of bijstandsuitkering.

Verhoudingsgewijs vallen minder personen onder de Betalingen Bijzondere Bijstand en Minimaregelingen en voorzieningen oude WMO en zijn er minder Actieve indicatiebesluiten BG-PV-VB genomen. Hiermee lijkt Milheeze uit een weinig zorgbehoevende gemeenschap te bestaan

Bijlage A: Indexcijfer per kern/wijk

		● Gem. Gemert-Bakel	● Bakelen Gemert	● 5 Kerkdorpen	Bakel	De Mortel	De Rips	Elsendorp	Gemert-Centrum	Gemert-Noord	Gemert-Oost	Handel	Milheeze
Demografie	Inwonersaantal	100	73,9	26,1	19,3	5,2	4,0	3,7	13,5	18,9	22,1	6,1	7,1
	<18 in %	100	100,4	98,8	89,2	109,0	99,1	99,1	89,2	104,1	114,0	89,2	99,1
	18-64 in %	100	99,4	101,7	102,1	100,4	102,1	106,9	89,1	97,2	105,3	98,8	102,1
	>64 in %	100	101,3	96,3	106,5	89,7	89,7	78,5	151,4	106,5	61,7	117,8	95,3
	1pers. HH	100	102,0	94,3	104,1	75,4	89,7	132,8	147,2	86,1	86,1	104,1	82,6
	Meerp. HH zonder kinderen	100	101,0	97,1	101,9	98,9	101,9	77,9	95,9	116,9	89,9	101,9	98,9
	Meerp. HH met kinderen	100	97,8	106,2	95,1	118,3	105,4	95,1	72,0	95,1	118,3	95,1	113,1
Woningen	Grondgebonden woningen	100	98,5	104,3	99,9	110,3	99,9	110,3	74,7	105,7	105,7	102,2	101,1
	Meergezinswoningen	100	110,2	71,1	100,6	30,9	100,6	30,9	270,7	61,9	61,9	85,1	92,8
	Koopwoningen	100	96,0	111,3	110,5	120,8	112,0	110,5	78,1	94,3	95,8	97,2	116,4
	Huurwoningen	100	108,4	76,2	77,8	56,0	74,7	77,8	146,3	112,0	108,9	105,8	65,4
	Woningwaarde (gemiddelde) x 1.000 euro	100	95,9	111,5	106,2	124,5	98,8	114,7	87,8	98,0	90,2	108,2	110,2
Inkomen en Uitkeringen	Bijstandsuitkering (2015)	100	111,9	66,4	45,2	45,2	45,2	45,2	135,5	135,5	135,5	135,5	45,2
	AO	100	108,3	76,4	99,2	86,8	74,4	74,4	111,6	111,6	111,6	86,8	62,0
	WW	100	104,7	86,7	111,4	66,8	89,1	66,8	111,4	111,4	89,1	111,4	89,1
	AOW	100	103,2	91,0	108,8	90,7	96,7	84,6	157,2	108,8	60,5	84,6	96,7
	% laag inkomen	100	98,9	103,2	101,4	99,0	101,4	106,1	110,8	101,4	87,2	108,4	101,4
	% hoog inkomen	100	98,7	103,7	102,1	121,2	102,1	95,7	89,3	82,9	114,9	89,3	108,5
	Bijstandsuitkeringen (2016)	100	115,1	57,4	55,8	40,4	46,2	64,4	134,3	125,2	146,4	107,0	29,6
Zorgegebruik	bijz. bijstand + minimareg.	100	107,0	80,1	63,1	77,3	51,3	29,9	94,1	120,7	141,6	155,0	59,6
	Oude WMO	100	108,7	75,3	77,6	131,7	67,2	58,3	226,2	103,3	68,7	74,4	48,2
	Jeugd indicaties	100	97,4	107,3	82,2	135,4	125,5	130,7	74,0	95,9	126,4	73,4	93,7
	BP-PV-VB indicaties	100	103,7	89,4	74,9	176,9	107,8	38,9	156,4	122,7	80,5	103,4	29,0

Bijlage C: Percentage cijfers per kern/wijk

		● Gem. Gemert-Bakel	● Bakel en Gemert	● 5 Kerkdorpen	Bakel	De Mortel	De Rips	Elsendorp	Gemert-Centrum	Gemert-Noord	Gemert-Oost	Handel	Millheeze
Demografie	Inwonersaantal	29.847	22.046	7.801	5.767	1.556	1.189	1.097	4.034	5.646	6.599	1835,0	2124,0
	<18 in %	20,2	20,3	19,9	18,0	22,0	20,0	20,0	18,0	21,0	23,0	18,0	20,0
	18-64 in %	61,7	61,4	62,8	63,0	62,0	63,0	66,0	55,0	60,0	65,0	61,0	63,0
	>64 in%	17,8	18,1	17,2	19,0	16,0	16,0	14,0	27,0	19,0	11,0	21,0	17,0
	1pers. HH	27,9	28,4	26,3	29,0	21,0	25,0	37,0	41,0	24,0	24,0	29,0	23,0
	Meerp. HH zonder kinderen	33,4	33,7	32,4	34,0	33,0	34,0	26,0	32,0	39,0	30,0	34,0	33,0
Woningen	Meerp. HH met kinderen	38,9	38,0	41,3	37,0	46,0	41,0	37,0	28,0	37,0	46,0	37,0	44,0
	Grondgebonden woningen	87,1	85,8	90,8	87,0	96,0	87,0	96,0	65,0	92,0	92,0	89,0	88,0
	Meergezinswoningen	12,9	14,2	9,2	13,0	4,0	13,0	4,0	35,0	8,0	8,0	11,0	12,0
	Koopwoningen	67,9	65,2	75,5	75,0	82,0	76,0	75,0	53,0	64,0	65,0	66,0	79,0
	Huurwoningen	32,1	34,8	24,5	25,0	18,0	24,0	25,0	47,0	36,0	35,0	34,0	21,0
Inkomen en Uitkeringen	Woningwaarde (gemiddelde) x 1.000 euro	244,9	235,0	273,1	260,0	305,0	242,0	281,0	215,0	240,0	221,0	265,0	270,0
	Bijstandsuitkering (2015)	2,2	2,5	1,5	1,0	1,0	1,0	1,0	3,0	3,0	3,0	3,0	1,0
	AO	8,1	8,7	6,2	8,0	7,0	6,0	6,0	9,0	9,0	9,0	7,0	5,0
	WW	4,5	4,7	3,9	5,0	3,0	4,0	3,0	5,0	5,0	4,0	5,0	4,0
	AOW	16,5	17,1	15,0	18,0	15,0	16,0	14,0	26,0	18,0	10,0	14,0	16,0
	% laag inkomen	42,4	41,9	43,8	43,0	42,0	43,0	45,0	47,0	43,0	37,0	46,0	43,0
	% hoog inkomen	15,7	15,5	16,3	16,0	19,0	16,0	15,0	14,0	13,0	18,0	14,0	17,0
	Bijstandsuitkeringen (2016)	1,3	1,5	0,7	0,7	0,5	0,6	0,8	1,7	1,6	1,9	1,4	0,4
Zorggebruik	bijz. bijstand + minimareg.	6,4	6,8	5,1	,0	4,9	3,3	1,9	6,0	7,7	9,1	9,9	3,8
	Oude WMO	13,8	15,0	10,4	10,7	18,1	9,3	8,0	31,1	14,2	9,5	10,2	6,6
	Jeugd indicaties	3,4	3,3	3,7	2,8	4,6	4,3	4,5	2,5	3,3	4,3	2,5	3,2
	BP-PV-VB indicaties	2,1	2,2	1,9	1,6	3,7	2,3	0,8	3,3	2,6	1,7	2,2	0,6